

Verginia VEDINAȘ
Daniela CIOCHINĂ

*Apel la demnitate
și normalitate*

Universul Juridic
București
2012

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2012, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VEDINAȘ, VERGINIA

Apel la demnitate și normalitate / prof. univ. dr. Verginia
Vedinaș, lector univ. dr. Daniela Ciochină. - București : Universul
Juridic, 2012

Bibliogr.

Index

ISBN 978-973-127-993-0

I. Ciochină, Daniela

821.135.1-92

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15; 0726.990.184**
DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

Cuvânt-înainte

„Palatul de Justiție”, publicația lunară a Uniunii Juriștilor din România, a păstrat mereu „paginile” deschise, pentru a primi gânduri, trăiri, reacții, atitudini, ale celor care, aparținători ai lumii juridice, slujesc dreptul, dreptatea, justiția socială, morala publică, valori care ne-adună laolaltă și ne fac să fim mai puternici, mai responsabili, mai implicați în dezbaterile problemelor care ne frământă și găsirea unor soluții.

Printre cei ale căror materiale le regăsim așternute, număr de număr, în paginile „Palatului” se află doamna profesor Verginia Vedinaș, președintele Institutului de Științe Administrative „Paul Negulescu”, careia i s-a adăugat de ceva vreme, mai tână colegă a Domniei Sale și a noastră, doamna lector dr. Daniela Ciochină.

Am primit cu bucurie propunerea Domniilor Lor de a-și reuni articolele publicate în revista noastră într-o carte, al cărui titlu să fie „Apel la demnitate și normalitate”.

*E mai mult decât un titlu de carte. Este, mai întâi, o **chemare**. Chiar o **comandă**, aș putea spune. O comandă pe care colaboratoarele noastre și-o asumă, în aceste vremuri în care funcționarea democratică a societății este din ce în ce mai fragilă, în care întâlnim, la tot pasul, abateri de la constituționalitate și legalitate în viața noastră publică, în care autoritățile publice ies din ce în ce mai des din matca firească a comportamentului lor și este necesară abordarea critică a acestor manifestări, cu argumentele omului de știință, cu obiectivitatea specialistului care înțelege, cunoaște și are capacitatea să explice și să îi facă și pe ceilalți să înțeleagă.*

Sub acest aspect, Uniunea Juriștilor, prin publicația sa „Palatul de Justiție”, își face o datorie de conștiință și responsabilitate să aducă în planul dezbaterii publice aspecte care nu privesc doar prezentul, dar pot influența viitorul.

Iar influența poate fi negativă, ceea ce nu poate să ne lase indiferenți și ne obligă la o atitudine activă, prin care să punem în gardă, să avertizăm și, pe cât posibil, să diminuăm sau să eliminăm răul care s-ar putea produce.

Exprimăm, în final, bucuria Uniunii Juriștilor, pe care am onoarea să o conduc, cu privire la apariția acestei cărți și ne exprimăm speranța că ea va reprezenta o mărturie, peste generații, a angajării responsabile a membrilor Uniunii noastre în dezbaterile problemelor vitale pentru justiție, pentru moralitatea vieții publice și pentru țară.

Gavril Iosif Chiuzbaian
Președintele Uniunii Juriștilor din România

Demnitatea, mai presus de toate

Una din categoriile etico-juridice care m-au fascinat dintotdeauna este **demnitatea umană**. M-am aplecat asupra ei, în cercetarea pe care o întreprind de peste 20 de ani, pe tărâmul dreptului. Mi-a hrănit neodihna de a o înțelege din punct de vedere filozofic. Mi-a călăuzit pașii, în activitatea profesională pe care o desfășor de aproape trei decenii. Mi-a fost un reper și un criteriu existențial în viața mea privată.

Semnatarii declarației de independență a Statelor Unite în frunte cu primul președinte Jefferson au consemnat în finalul documentului istoric pe care și-au pus semnătura că **întru mărturia actului pe care îl semnează așază bunul lor cel mai de preț: demnitatea**. Acesta este unul din momentele istorice cele mai pline de încărcătură, în care politica, dreptul, morala se adună laolaltă spre a mărturisi, parcă, faptul că **istoria nu se poate clădi fără credință, fără iubire, fără demnitate**.

O națiune poate face față unei perioade de criză cruntă, și istoria tuturor statelor, inclusiv a României, e plină de exemple care vorbesc despre depășirea unor crize ciclice în evoluția lor. O națiune poate rezista unor dezastre ale naturii, și istoria lumii este plină de țări sau părți ale lor care au fost rase de pe fața pământului, și-au renăscut din propria cenușă, precum pasărea Phoenix. Dar o națiune pierе dacă renunță la identitatea ei, la valorile care o definesc, la demnitatea ei. Un om înfruntă în vremelnica sa existență, greutatea

greu de imaginat. Și le învinge. E pus la încercări care sunt, adeseori, greu de imaginat. Și le depășește. Se duc de lângă el cei dragi, și plecarea lor îi sfâșie sufletul, dar se ridică și merge mai departe. Dar când un om își pierde demnitatea, ce mai înseamnă el? Mai contează că n-a pierit fizic, dacă moral s-a dezintegrat? Eu cred că nu. Și mă încăpățânez să cred că, indiferent cât de tare ne dor loviturile sorții, indiferent cât ne rănesc prietenii și neprietenii...indiferent cât ne golesc de noi înșine trădările și furtunile... rămânem întregi, rămânem drepecți, dacă suntem și rămânem demni.

Verginia Vedinaș

NEVOIA DE NORMALITATE

*Articole apărute în Revista „Palatul de Justiție”,
lunile februarie – noiembrie 2012*

Verginia Vedinaș

Nevoia de normalitate

Nevoia de normalitate. Aceasta este denumirea care va însoți articolele pe care le vom publica o perioadă, începând cu acest număr, în *Palatul de Justiție*, prin care ne vom strădui să arătăm cititorilor dragi ai „*Palatului*” cât de anormale sunt unele dintre „*întâmplările*” din viața noastră cea de toate zilele (cea publică, la ea mă refer, dar ea se află într-o necesară dependență și cu viața noastră privată), ce trebuie făcut și, mai ales, **de ce** trebuie făcut ceva.

În stilul cu care v-am obișnuit pe dumneavoastră, dragii noștri, cei care v-ați obosit să vă aplecați asupra neînsemnatelor noastre rânduri, vom poposi cu ochiul critic asupra unora din „*chinurile*” la care este supusă ordinea constituțională și ordinea de drept, în general, din țara noastră. Ne străduim, astfel, să punem în continuare „*umărul*” la abordarea responsabilă a unor probleme dureroase pentru fiecare și pentru noi toți. Asistăm, zi de zi, la întâmplări prin care instituții fundamentale ale statului traversează o veritabilă „*manelizare*” a lor, sunt trecute în derizoriu, sunt golite de conținut, sunt transformate în contrariul lor. Schopenhauer spunea că *somnul rațiunii naște monștri*. Monștrii nu sunt doar în filmele sau poveștile „*horror*”, pot sălășlui și în faptele semenilor noștri și grav este când nu e vorba despre orice semen, ci despre cei care ar trebui să se releve și să rămână veritabile modele pentru ceilalți.

Am obosit să primesc lecții de moralitate și de legalitate de la personaje a căror ascensiune publică s-a săvârșit printr-o sarabandă de nelegiuiri. M-am săturat să văd cum domenii care, pentru mine, sunt încărcate cu o doză de sacralitate, sunt efectiv împânzite de inși care au știut să se „*orienteze*”, să prindă un „*culoar*”, să se țină cu dinții de el și să ajungă într-un loc (a se citi post, funcție, demnitate publică) pe care nu-l merită.

A fi dascăl, în general, și dascăl universitar, în special, este, după mine, una din cele mai nobile profesii de pe pământ. Mi-aduc aminte de regretatul profesor Antonie Iorgovan, care se adresa colegilor săi de generație cu apelativul „*profesore*”. Ce putea fi mai frumos? Profesorii pe care i-am avut și care mulți, din fericire, slujesc în continuare învățământul juridic românesc, erau chintesența culturii, a științei de carte, a vocației pedagogice. Ce a devenit azi această profesie? Un soi de blazon cu care mulți vor să se înobileze pentru a căpăta o nemeritată onorabilitate.

Ca să devii profesor la Facultatea de Drept trebuie să urci o veritabilă *golgotă*. Să scrii cărți. Să deschizi drumuri. Să-ți asumi un destin de trudă nobilă, dar anevoioasă. Să te respecti pe tine și studentul din fața ta. Să ai vocația să reprezinți pentru el un reper. Câți se mai gândesc la aceasta dintre toți cei care slujesc învățământul universitar, în general, și pe cel juridic, în particular?

Am bagatelizat tot ce altădată era sacru. Auzim de „*profesori*” care își comercializează, pur și simplu, profesia.

A face o facultate sau un masterat a ajuns cel mai banal lucru din lume. Din păcate, și a face un doctorat are un gust puternic de bagatelizare. Mulți dintre cei care aspiră la un asemenea statut nici nu știu bine limba română. Citesc teze de doctorat care, în loc să fie bogate în conținut novator, în originalitate, sunt împănate cu agramatisme, cu greșeli grave de exprimare, cu dezacorduri.

Dar mă gândesc ce se va întâmpla sub efectul noii legi, când poate fi conducător de doctorat un lector? Este, după mine, una din cele mai năstrușnice soluții, pe care doar o minte imatură și fără

experiență academică solidă o poate promova. Personal, nu împărtășesc nici criteriile în baza cărora se acordă titluri didactice, între care, o mare greutate *au articole publicate în reviste cotate după anumite criterii sau participarea la așa-zisele proiecte de cercetare.*

Multă vreme revista „Dreptul”, spre exemplu, nu beneficia de o asemenea încadrare. Să înțelegem că ea nu mai avea greutatea rezultată din prestigiul acestei reviste? Sau „Revista de drept public” și multe altele. În schimb, au ajuns să fie astfel cotate publicații ciudate, de la instituții cu mai multă sau, de regulă, mai puțină tradiție. Este, în opinia noastră, inacceptabil. De ce trebuie să copiem, în permanență, modele de la alții? De ce să nu dezvoltăm, frumos și armonios, ceea ce avem noi valoros, racordând, evident, la valorile europene și mondiale. Sunt întrebări pe care mi le pun de vreme îndelungată, dar la care nu am aflat încă răspunsul.

Ne vom strădui să-l aflăm împreună. Pornind de la necesitatea de a regândi ceea ce se petrece cu noi, ca națiune, ca indivizi, ca și categorii sociale sau profesionale. Unul din primii oameni ai țării spunea, zilele trecute, *că nu avem motive să ne îngrijorăm că vor ieși profesorii care au o anumită vârstă la pensie, că sunt alții care vor veni în loc.* Ce nu se înțelege este faptul că *în această profesie nu e ca în lanul de porumb: obosește unul care culege, se dă la o parte și vine altul. Valorile au identitatea lor.* Știu că se spune că nimeni nu este de neînlocuit, dar, să mă ierte Dumnezeu, sunt mari dascăli ai școlii românești despre care îmi este greu, dacă nu imposibil să gândesc că în locul lor se poate așeza, imediat, un altul. Mă refer cu precădere la școala juridică. Și care, chiar dacă au împlinit o anumită vârstă, își conservă o prospețime a minții și a spiritului din care se pot hrăni, cu voluptate, atâtea alte generații. Una din condițiile pentru a ne putea întoarce la normalitate este aceea de a **reînvăța să ne iubim și să ne respectăm valorile.** Să le respectăm și să le garantăm locul pe care trebuie să-l ocupe în fiecare domeniu al vieții publice.

Să înțelegem că fără ele nu putem merge mai departe sau ni se pare că mergem mai departe, dar, în realitate, regresăm. Regretatul